

Prædiken til 1. søndag i fasten 2022

Af Mette Høyer Dansøn

Salmer: 754 Se, nu stiger solen af havets skød, 698 Kain, hvor er din bror? 172 Se, vi går op til Jerusalem

-

373 Herre, jeg vil gerne tjene, 467 Du er vor skat, o Jesus sød, 192 Hil dig, Frelser og Forsoner

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas:

Apostlene kom også i strid om, hvem af dem der skulle regnes for den største. Da sagde han til dem: »Folkenes konger hersker over dem, og de, som udøver magt over dem, lader sig kalde velgørere. Sådan skal I ikke være; men den ældste blandt jer skal være som den yngste, og lederen som den, der tjener. For hvem er størst: den, der sidder til bords, eller den, der tjener? Er det ikke den, der sidder til bords? Men jeg er iblandt jer som den, der tjener. Jer er det, der er blevet hos mig under mine prøvelser, og ligesom min fader har overdraget mig Riget, overdrager jeg det til jer, for at I

skal spise og drikke ved mit bord i mit rige, og I skal sidde på troner og dømme Israels tolv stammer. Simon, Simon! Satan gjorde krav på jer for at sigte jer som hvede; men jeg bad for dig, for at din tro ikke skal svigte. Og når du engang vender om, så styrk dine brødre.« Lukasevangeliet 22,24-32



Efter der i sidste uge blev skejet ud og slået katten af tøndem, er vi nu ordentlig i gang med fasten... Fasten får os til at skrue ned og holde fokus. Det hele behøver ikke at være så overdådigt, man kan måske få øje på tingene, hvis der skæres lidt ned.

Der er flere tendenser i vores tid, der giver god mening for os selv, og hvordan vi skal overskue tilværelsen, og vores samfund i forhold til bæredygtighed.

Minimalisme er en trend, som både kommer af et ønske om at frigøre sig fra hamsterhjulet og måske gå før på pension ved at sætte forbrug og udgifter ned, og så måske skrue op for opsparing. Nogen vælger at bo vældigt småt, hvilket sparer på kvadratmeterpris og varmeregning, - varmeregning er ikke at forglemme her i 2022. Andre vælger kun at have få stykker tøj, få rejser og dyre fornøjelser, flere kortspilsaftner og dage med brætspil og gåture...

For nogen går minimalisme ud på at spare op, for andre om at kunne overskue tilværelsen og ikke leve i bunker af uorganiseret rod.

En form for oprydning i tankemylder, en form for indre rods oprydning, det kan man godt kalde fastetiden for.

Det er en form for mindfulness ... som også er en af tidens modeord.

Mindfulness er at være i nuet – uanset om man kan lide det eller ej. Når man opdager, at man ikke er i nuet, kan man bevidst flytte opmærksomheden tilbage til nuet via sanserne. Du kan lytte, smage, se, mærke eller dufte det øjeblik, der er netop nu. Her hjælper det at tingene er simple.

Hvis du f.eks. skal spise et brød mindfult, så tager du brødet dufter til det. Lytter til hvordan det lyder, når du skærer det ud eller brækker det. Duffer til det igen. Tager et lille stykke evt. med smør eller olivenolie og nyder hver enkel bid, ... og det selvfølgelig i tavshed, ikke foran fjernsynet, hvor der konstant tales om krig... eller med en dåse makrel i tomat hen over brødet... Se, duft, smag, lyt, nyd, vær i øjeblikket.

Fokus bliver helt enormt. Man giver sig tid til brødet.

Her i fasten skulle vi gerne skære det overflødige væk, og give os tid til at fokusere på påsken, på næsten og flytte fokus væk fra altid at ønske mere for os selv.

Mange bruger krigen i Europa til at rydde ud. Hvorfor skal ting fylde hos mig, når det kan komme andre til gavn? Det er en anledning til at gøre det, der måske også er bedst for eget sind. Få ryddet ud i gemmerne...

Det er svært at tænke på andet end Ukraine – Det fylder meget, men uden at forklejne det, så er det stadig en god ide i fasten at holde fokus på påsken.

Hjemmeandagter kunne være en god ide. - Prøv med en andagt i fastetiden, at sætte fokus på påsken.

Læs evt. teksten til palmesøndag. Luk øjnene, se det for dig. Hvordan mon stemningen var? Stil dig selv nogle spørgsmål, at reflektere over. Var det farligt at blive hyldet som en konge, i Israel for 2000 år, når nu landet var besat af romere? Mon Judas allerede vidste hvad han ville gøre? Genkend hilsenen fra nadverritualet i evangeliet – hvor han hyldes med ”Hosianna i det højeste”...

Dagen efter kan du gøre det samme med en skærtorsdags tekst... og stille og roligt arbejde igennem en forberedelse til påsken.

-

Apostlene får i dagens evangelium en lille lektion i minimalisme og mindfulness. De skal holde op med at tænke på at være den største. Den vigtigste, den som selv skal hyldes mest...

Jesus kom selv som tjener, ikke med pomp og pragt. Ikke med kampvogne.

Han er her stadig som tjener, når vi har gudstjeneste – Han giver stadig af sig selv, når han giver os sit legeme og blod under nadveren.

Apostlene er røget i ”Fristelse” i ønsket om anerkendelse, fristelsen i ønsket om egen magt. Den fristelse har ramt Putin. Han er blevet fristet til at ville have mere magt over større område. Og som blandt Kain og Abel, så begås der nu brodermord.

”Fristelse” er et tema i fastetiden. Og i dag handler det om fristelsen til hellere at have magt end at tjene.

Apostlene har viljen til magt, kunne man sige, hvis ”magt” var et positivt ord, men det er det ikke i denne sammenhæng. - Det får os til at sætte næsten til side og fremhæve os selv.

Jesus modstod fristelsen til at tage magten. – Han lavede aldrig et politisk oprør, smed ikke romerne på porten... Jesus modstod fristelsen til at gå efter at blive konge uden om Gud...

Disciplene lader sig friste af ”Magt og ære” og der er i evangeliet en modsætning mellem, at de skal dømme de 12 stammer – og sige at man skal være en tjener.

Men det ene er nu... i realtid – det andet er i Gudsriget, i eskatologisk fremtid, en tid der aldrig er handling uden om Gud.

At apostlene vil have magt NU, - til sig selv - frem for andre – det er at være faldet for fristelsen... Fristeren kalder vi også for Satan, og det bliver han i dagens evangelium. ”Satan gjorde krav på jer” siger Jesus. Satans magt er nærværende i nuet. Han leder i fristelse... Egoismen tager nemt over.

Men Jesus bad for dem, for at troen ikke må svigte... og dog – så ved vi, der kender påskens fortællinger, at Simons tro svigter kort efter denne samtale med Jesus.

Natten mellem skærtorsdag og langfredag bliver Simon fristet af Satan til vantro, fornægtelse og forfængelighed.

Det ved Jesus godt...

Men Simon hentes tilbage - ud af fristerens kløer – og efter at Simon er hentet ud af fristerens kløer, så kan Simon vende om,

vende hjem, ... så kan han styrke sine brødre.... Så kan vi hente håb om at vi også kan hentes ud af vore fristelser, til at sætte os selv først og næsten til side...

Vi kan altid vende om og begynde at styrke vore brødre i stedet for at prøve at få mere magt og glemme vores næste.

Vi kan prøve i fastetiden at holde fokus på påsken, det vil styrke os til at træffe gode beslutninger, i stedet for at køre på en autopilot, hvor mere vil have mere, - så vi pludselig ikke kan overskue vores liv i alt det vi har, og slet ikke finde overskud til også at have fokus på andres liv og vel.

Og så må vi passe på i denne faste ikke at falde for fristelsen til at blive onde over for "de onde". Verden er ikke sort/hvid. Ingen indeholder kun ondt. Og der er mange russere, der ikke ønsker krig.

Da vi begyndte med at blive ramt af Corona, da blev der begået overgreb på kinesere i hele verden. Hjælp os med ikke at falde for fristelsen til at lade vrede gå ud over dem, der ikke har magt, dem, som har mistet alt også i Rusland. I Matthæus evangeliet kap. 5 står der lidt om "Fjendekærlighed" – Vi skal elske vores fjender. Kristendommen er den eneste religion, der også har denne side.

Da Kain slog sin bror ihjel, fik han et mærke, et Kainsmærke, som gjorde at ingen skulle slå Kain ihjel.

"Led os ikke i fristelse" er en bøn, der er aktuel i dette års faste... Led os ikke i fristelse til ikke også at bede for vores fjender.

Hjælp os med at holde fokus på dig og næsten i lyset af den kommende påske.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud,
Fader, Søn og Helligånd,
du, som var, er og bliver én sand treenig Gud,
højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed
Amen